

# MEDDELELSER

FRA

## DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 6.

Desember 1957.

55. årgang.

---

Redigert av Aasulv Løddesøl.

---

### SØKNAD OM STATS BIDRAG OG FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 1958.

Det norske myrselskap har sendt Landbruksdepartementet følgende søknad om statsbidrag for kommende budsjettermin:

Til Landbruksdepartementet,  
Oslo.

Det norske myrselskap søker herved ærbødigst om statsbidrag for budsjetterminen 1. juli 1958—30. juni 1959, stort

*kr. 252.000,00*

til selskapets ordinære virksomhet.

Som bilag følger vedlagt:

1. Forslag til driftsbudsjett for Det norske myrselskap for kalenderåret 1958.
2. Forslag til driftsbudsjett for Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra og for spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter omkring i landet for 1958.
3. Det norske myrselskaps søknad om statsbidrag for 1957.
4. Det norske myrselskaps årsmelding og regnskap for kalenderåret 1956.

#### Glimt fra virksomheten i 1957.

Når dette skrives, er arbeidet i marken i full gang både når det gjelder konsulentvirksomheten og forsøksarbeidet. Det har vært en travel sesong hittil i år for Myrselskapets funksjonærer, og programmet er fullt besatt for resten av sommeren og høsten. Som vanlig nyttes sommerhalvåret fortrinnsvis til undersøkelser ute i marken, mens kontorbehandling av sakene, utarbeidelse av planer etc., utføres om vinteren. På denne måten utnyttes funksjonærenes tid på den mest økonomiske måten, og det blir mulig å rekke flere saker og over større områder enn man ville ha gjort om en annen arbeidsordning var valgt. Når det gjelder saker som det haster meget med å få fremmet, hender det jo at dette prinsippet fravikes, men vi gjør det nødig.

Det ligger i arbeidets art at det er vanskelig å utføre myrundersøkelser når marken er dekket av snø eller det er tele i myrene. På den annen side ville det bli «tomgang» i vinterhalvåret hvis en større del av sommerhalvåret ble nyttet til kontorbehandling av saker som kan vente.

### 1. Brenntorvdriften og jordvernarbeidet.

Produksjon av maskinelt fremstilt torvbrensel er i år begrenset til tre såkalte «enmannsmaskiner» og et torvbrikettanlegg i Sør-Norge og til to mindre, vanlige maskintorvanlegg i Nord-Norge. I Nord-Norge produseres dessuten noe formbrensel på et par steder, men bare i forsøksmålestokk. Disse forsøkene drives på Vikeid i Sortland og på Ekkerøy i Nord-Varanger. Hvis det fra våren av hadde lyktes å få opprettet bindende salgskontrakter for maskintorv, ville sikkert flere anlegg blitt satt i gang, men dette lyktes bare i noen få tilfelle.

Produksjonen av stikkertorv har muligens vært noe større enn i de nærmest foregående år. Særlig gjelder dette Nord-Norge hvor det i år har vært stukket torv ikke bare på de torvfeltene som har vært i drift i de senere år, men også på teiger hvor det ikke har vært stukket brenntorv på mange år. Dette kan skyldes de relativt høge priser på importert fast brensel, og delvis det feilslagne fiske i år. M. a. o. er det mindre penger blant folk til å kjøpe brensel for. Endelige oppgaver over brenntorvproduksjonens størrelse vil imidlertid ikke foreligge før senhøstes når torven er berget. Tørkeforholdene fremover vil for øvrig ha meget å si for det endelige produksjonsresultat.

I forbindelse med stikkertorvproduksjonen i kystbygdene på Vestlandet, i Trøndelag og Nord-Norge, har det — som vanlig — vært drevet opplysningsvirksomhet og ytet konsulenthjelp for å stanse jordødeleggende torvdrift. Det er en tydelig fremgang å spore i enkelte distrikter når det gjelder å «stikke rasjonelt», men dessverre henger andre distrikter igjen. Det ser ofte ut som personlig kontakt mellom torvprodusentene og Myrselskapets konsulenter er nødvendig for å få overbevist produsentene om at det er forkastelig å drive torvmyrene slik at jordsmonnet ødelegges for senere utnyttelse. Konsulentvirksomheten som Myrselskapet driver på dette område er derfor høyst påkrevet.

En meget god hjelp i arbeidet for å få begrenset jordødeleggelsen har elektriseringen av kystbygdene vist seg å være. Torvforbruket er derved blitt betydelig redusert, og følgelig det areal som årlig avtorves, betydelig mindre.

### 2. Torvstrødriften.

Det har ikke vært lett å berge strøtorv i år i de større torvstrøproduserende distrikter med den værtypen som vi har hatt på etter-

sommeren, særlig over Østlandet. Det er derfor sannsynlig at torvstrøproduksjonen vil bli atskillig mindre i år enn i de nærmest foregående år. Avsetningsmulighetene er fortsatt meget gode for denne vare, og arbeidsforholdene er også noe lettere enn de har vært i de senere år. Fremdeles arbeider det nok atskillige dansker på torvstrøfabrikkene rundt om på Østlandet, men flere og flere nordmenn melder seg etter hvert til tjeneste.

Problemet: Å få tørket strøtorven tilstrekkelig for det formål den skal brukes til, er fremdeles like aktuelt som det alltid har vært. Det dreier seg her om et billig produkt så tørkingen må foregå billigst mulig. Forsøkene med kunstig tørking av strøtorv — eller revet strø — fortsetter derfor fremdeles. I april i år ble avsluttet et forsøk med silotørking av revet strø med kald luft sammenliknet med forløpet av naturtørk i krakk. Forsøket, som ble utført ved Sentralinstituttet for industriell forskning, ga såvidt lovende resultater at de vil bli fortsatt i liten målestokk ved en torvstrøfabrikk. Formålet med dette er å vinne erfaring om metoden med silo- eller bingetørking med økonomisk fordel vil kunne brukes i praktisk torvstrøproduksjon. Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd støtter disse forsøkene økonomisk.

Det har også i år vært drevet forsøk med rasjonalisering av stikkemetodene for strøtorv, bl. a. har man ved et par fabrikker forsøkt å benytte en Jo-Bu motorsag til de vertikale snittene. Vi har foreslått å montere Jo-Bu sagen på en ramme med hjul som lett kan trekkes eller trilles langs torvgraven for å ta det langsgående, vertikale snittet. Når det gjelder de vertikale snittene på tvers av torvgravens retning, må man imidlertid føre sagen med hendene. De langsgående, horisontale snittene tas med spade samtidig med at torven løftes opp på kanten av torvgraven. Resultater av betydning foreligger ikke ennå når det gjelder disse forsøkene, men det er ikke utelukket at man her har en mulighet til å lette stikkingen som kan komme til nytte, særlig ved mindre anlegg.

Det har også i år innløpet en del rekvisisjoner vedkommende bygging av nye torvstrøfabrikker og utvidelse og forbedringer av igangværende anlegg. Det er i Nord-Trøndelag og Møre og Romsdal fylker at de nye anlegg tenkes plasert. Dessverre er byggeomkostningene så høge for tiden at eventuelle nye fabrikker vil ha vanskelig for å kunne konkurrere med de eldre når det gjelder produksjonskostnader av torvstrøet.

I Nord-Norge fortsetter Myrselskapet sine forsøk med hesjetørking av strøtorv på Vikeid i Sortland. Det er mange detaljer ved strøtorvtørkingen som man har liten erfaring for der nord, så selv enkle forsøk under nord-norske klimaforhold vil kunne få betydning. Det foregår for tiden praktisk talt ingen produksjon av strøtorv — eller torvstrø — i Nord-Norge.

### 3. Myrundersøkelser m. v. i dyrkingsøyemed.

Den viktigste og mest arbeidskrevende gren av Myrselskapets konsulentvirksomhet for tiden er den som knytter seg til myr- dyrkingen. På dette område er arbeidsoppgavene både mangeartet og krevende. Vi nevner bl. a. undersøkelser over myrenes ulike vegetasjonstyper, omdannelsesgraden av torven, myrdybder og dreneringsforhold som noen av de viktigste. Disse — og for øvrig også en rekke andre forhold ved myrene og torvslaget — er bestemmende for myrenes såkalte «dyrkingsverd». Når det dreier seg om større myrområder, særlig hvor offentlige eller halvoffentlige institusjoner står bak, blir myrene oftest kartlagt og fullstendige «boringskarter» utarbeidet. Slike karter gir bl. a. et utmerket grunnlag for planlegging av kanaler og grøfter, hvilken dyrkingsmåte som passer best, og videre er boringskarter utmerket å ha når det gjelder forhåndsvurdering av myrsynkningen.

Av større myrstrekninger som er — eller vil bli — kartlagt og undersøkt inneværende sesong, kan nevnes deler av Solemdalsfeltet i Bolsøy, Møre og Romsdal, Stormyra i Grong Skogforvaltning, Namskogan, Nord-Trøndelag, Sundøymyrene i Tjøtta og Leirfjord, Kanstadbotnmyrene i Lødingen og Ramsåmyrene i Dverberg, de 3 sistnevnte i Nordland fylke. De nevnte myrstrekninger er av størrelsesorden fra ca. 1500 til ca. 5000 dekar. I Sør-Norge er det dessuten i år undersøkt — eller står for tur til å bli undersøkt — en rekke mindre myrer, bl. a. i Akershus, Hedmark, Buskerud, Aust- og Vest-Agder fylker.

Når det gjelder myrsynkning, kan vi nevne at det av Myrselskapets funksjonærer i sommer er foretatt undersøkelser av de store myrstrekningene som berøres av planene for senkning av Starelva og Linderudsjøen i Romedal og Stange herreder i Hedmark. Videre vil det også i år bli foretatt kontrollnivellement av en del synkningsprofiler på myr for «Synkningsutvalget» oppnevnt av Rådet for Jordbruksforsøk. Vi har også synkningsundersøkelser i gang ved forsøksstasjonen på Mæresmyra i Sparbu som er kontrollnivellert i sommer.

Som nevnt foran er Myrselskapets konsulentvirksomhet i forbindelse med myr dyrkingen omfattende og mangeartet. Det er ikke bare undersøkelser med tanke på full dyrking av myr som tilleggsjord til eldre bruk eller til bureising det gjelder, men også overflate dyrking til eng og beiter i høyereliggende trakter er atskil- lig i skuddet for tiden. Videre kan nevnes at skog dyrking på næringsfattige myrer ved hjelp av grøfting og gjødsling er en arbeidsoppgave som synes å trenge seg mer og mer i forgrunnen.

Det er neppe tvil om at myrene i årene fremover vil komme til å utgjøre en langt større prosent av den jord som dyrkes opp enn tilfelle har vært i årene som ligger bak oss. Grunnen til dette er at produktiv skogsmark — etter styrets oppfatning — fortsatt bør reserveres for skogproduksjon, og dessuten at den dyrkbare fast-

marksjord som står til disposisjon er sterkt begrenset i de fleste bygger. Myrselskapet burde derfor skaffes muligheter til å utdanne flere spesialister enn de vi har, for arbeidsoppgaver er det mer enn nok av. Befaringer og demonstrasjoner sammen med jordbruksfunksjonærer ute i distriktene som har nydyrkingen til særoppgave, har vist at det er en meget sterk interesse for økt kunnskap om myr og torv blant disse funksjonærer.

Vi har grunn til å anta at Myrselskapets konsulentvirksomhet på myr dyrkingsområdet i høy grad vil lette gjennomføringen av Landbruksdepartementets store nydyrkingsprogram. Når vi spesielt fremhever dette her, er det fordi vi er overbevist om at økt aktivitet på dette spesielle felt både er i høy grad ønskelig, og dessuten mulig å gjennomføre med en rimelig økning av Myrselskapets budsjett.

#### 4. Myrinventering.

For tiden pågår det myrinventering i Leka herred i Nord-Trøndelag i samarbeid med Trøndelag Myrselskap. Leka er det første herred i dette fylke hvor myrinventering blir foretatt. Tidligere har Myrselskapet utført slike oversiktsmessige myrundersøkelser i en lang rekke kystherreder vest- og nordpå, nemlig i 4 herreder i Troms, 36 i Nordland, 4 i Sør-Trøndelag, 28 i Møre og Romsdal, 10 i Sogn og Fjordane, 19 i Hordaland og 8 herreder i Rogaland fylke, altså i alt 109 kystherreder. Myrselskapet har også utført myrinventeringer i andre fylker, nemlig i Finnmark, Hedmark, Oppland, Buskerud, Akershus og Østfold, men her er det innlandsherreder det gjelder. Da selskapet for tiden ikke har særskilte bevilgninger til slike forrådsstatistiske undersøkelser som myrinventering, har vi de senere år i den utstrekning tiden har tillatt det, konsentrert arbeidet om de skogløse og skogfattige kystbygdene vest- og nordpå. Her har bl. a. oppgavene over brenntorvforekomster og brenntorvmasser som tilveiebringes, særlig stor interesse av hensyn til brenselforsyningen. For øvrig vil det jo ved myrinventeringen skaffes til veie oppgaver over samlet areal av myr fordelt på ulike typer, videre over myrenes beliggenhet og forekomster av strøtorv m. v. Styret anser myrinventeringen for å være en meget viktig del av selskapets virksomhet, og vi kan bare beklage at dette arbeid går så langsomt fremover p. gr. a. manglende midler.

#### 5. Forsøksvirksomheten i myr dyrking.

I bilag 2 er det gitt spesifiserte oppgaver over forsøksvirksomheten både ved forsøksstasjonen på Mæresmyra i Sparbu og over de spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter som selskapet har gående for tiden. Det har vært en liten økning i antallet av spredte felter, men økningen står ikke i forhold til den interesse som det knytter seg til

myrforsøkene. Anlegg av nye forsøksfelter ute i distriktene koster imidlertid ganske meget. Det knappe budsjett som forsøksvirksomheten arbeider med, har dessverre i de senere år ikke tillatt nevneverdige utvidelser av denne gren av selskapets virksomhet.

Molteforsøket i Brandval-Finnskog som Myrselskapet har drevet i flere år, er fremdeles i gang og vil bli fortsatt ennå en rekke år fremover. Det er tydelig at vi her har en langvarig forsøksoppgave foran oss.

### Merknader til budsjettforslaget.

#### Utgifter:

- Postene 1—12: Hovedkontoret. De samlede utgifter utgjør kr. 199.600,00 eller kr. 13.100,00 mer enn budsjettforslaget for inneværende budsjettår. Postene 3, 7, 8 og 9 er oppført med samme beløp som i fjor. Utgiftsøkningen på de øvrige poster fordeler seg slik:
- Post 1, lønninger, er økt med kr. 5.794,00, som skyldes lønnsjusteringen pr. 1/7 1956. Ved denne justering ble bl. a. kontorassistentstilling I endret til kontorfullmektig II og kontorassistentstilling II endret til kontorassistent I.
- Post 2, lønn til en torvteknisk konsulent, er som i vårt forrige budsjettforslag oppført etter kl. 14. Økningen, stor kr. 662,00, skyldes lønnstillegg pr. 1/7 1956 for denne klasse. Det er denne stillingen som vi i skrivelse av 8. august d. å. til Landbruksdepartementet søker om å få midler til, slik at den kan tilsettes med en yngre mann i fast stilling.
- Post 4, møter m. v., er forhøyet med kr. 500,00 p. gr. a. økt møtevirksomhet.
- Post 5, tidsskriftet, er økt med kr. 2.000,00, som skyldes forhøyede trykkings- og portoutgifter.
- Post 6, kontorutgifter og revisjon, er økt med kr. 200,00 vesentlig p. gr. a. økte portoutgifter.
- Post 10, myrundersøkelser og myrinventering, viser en økning i lønninger stor kr. 1.274,00, som skyldes lønnstillegg pr. 1/7 1956. Den ene av de 2 funksjonærer som arbeider med myrundersøkelser, er midlertidig ansatt. I vår skrivelse av 8. august d. å. til Landbruksdepartementet søkes om at denne stillingen må bli omgjort til fast.
- Post 11, brenntorvdriften og jordvernarbeidet i kystbygdene, er økt med i alt kr. 3.129,00, som fordeler seg med kr. 2.629,00 på lønninger og kr. 500,00 på kontorutgifter vedkommende distriktskonsulentene. Lønnsjusteringen pr. 1/7 1956 medførte at begge konsulentene nå blir lønnet etter kl. 15 (den ene fra 1/1 1957 og den andre fra 1/5 1958).

- Post 12, diverse utgifter, som er en utjevningsspost, er redusert med kr. 459,00 i forhold til forrige års budsjettforslag.
- Post 13, Torvskolen i Våler. Her er utgiftene økt med kr. 500,00 p. gr. a. større utgifter til vedlikehold.
- Postene 14—16, Forsøksstasjonen på Mæresmyra. De samlede utgifter her er kr. 123.900,00, som er en økning på kr. 8.900,00 sammenliknet med forrige budsjettforslag. Funksjonær lønningene er økt med kr. 3.900,00 som følge av lønnsjusteringen pr. 1/7 1956. Etter det nye regulativ ble assistentstillingen endret fra klasse 10 til 12. Driftsutgiftene er økt med kr. 1.000,00 fordelt med kr. 500,00 på hver av postene kontorhold og vedlikehold. «Andre utgifter» er foreslått økt med kr. 4.000,00 sammenliknet med forrige budsjettforslag, vesentlig p. gr. a. nødvendige byggearbeider ved forsøksstasjonen og innkjøp av en ny høyheis (kfr. bilag 2).

#### Inntekter:

- Post 1, medlemskontingent, er økt med kr. 500,00 sammenliknet med forrige budsjettforslag.
- Post 2, renter av legater til fri disposisjon, er økt med kr. 500,00 p. gr. a. høyere renteinntekter.
- Post 3, renter av legater til fremme av myrddykingen, er oppført uforandret.
- Post 4, inntekter av tidsskriftet, er oppført uforandret.
- Post 5, inntekter ved Torvskolen i Våler, er oppført uforandret.
- Post 6, inntekter ved Forsøksstasjonen på Mæresmyra — vesentlig salg av produkter — er økt med kr. 5.000,00 sammenliknet med forrige budsjettforslag. Til fradrag i dette beløp kommer kr. 500,00 for forsøk som tidligere har vært refundert. Den effektive inntektsstigning er følgelig kr. 4.500,00.
- Post 7, husleie på Mæresmyra, er oppført uforandret.
- Post 8, private bidrag, er oppført uforandret.
- Post 9, distriktsbidrag og diverse refusjoner, er økt med kr. 1.000,00.
- Post 10, statsbidrag, er oppført med kr. 252.000,00 eller kr. 16.000,00 mer enn for inneværende budsjettår. Økningen er først og fremst en følge av lønnsjusteringen og lønnstillegget pr. 1/7 1956. Lønnstillegget alene utgjør kr. 14.259,00 for de oppførte stillinger. Til de faste funksjonærer, som er ansatt etter statens regulativ, utgjør lønnsøkningen kr. 13.059,00. Differansen mellom kr. 16.000,00 og kr. 14.259,00, stor kr. 1.741,00, gjelder en rekke andre poster som det tidligere er gjort rede for under kommentarene til såvel utgifts- som inntektsbudsjettet.

*Slutningsbemerkinger:*

Det norske myrselskap arbeider for tiden med flere viktige oppgaver innen myr- og torvsektoren. Vi nevner i første rekke rasjonalisering av brenntorvdriften og i denne forbindelse arbeidet for å få stanset jordavskrapingen som følge av torvstikking i de vestnorske, skogløse kystbygder. Bare denne oppgaven er mangesidig og krever bl. a. både teknisk innsikt, takt og tålmodighet. Vi nevner videre rasjonalisering og mekanisering av strøtorvdriften som viktige grener av det arbeid som Myrselskapet driver for å fremme denne viktige industri. Vi vil også sterkt fremheve forsøks-, konsulent- og opplysningsvirksomheten i forbindelse med myr dyrkingen og utnyttelse av myrene til planteproduksjon, en oppgave som berører både jord- og skogbruk. Myrundersøkelser og myrinventering er også viktige grener av selskapets virksomhet.

Til å ta seg av disse forskjelligartede arbeidsoppgavene, som er både av forskningsmessig og praktisk art, trengs dyktige folk med gode teoretiske kunnskaper og spesialpraksis. Myrselskapets styre vil derfor så inntrengende som mulig henstille til det ærede departement at det blir stilt tilstrekkelige midler til disposisjon, ikke bare så vi kan beholde våre fast ansatte funksjonærer, men også midler til å besette de to stillingene som er nevnt under postene 2 og 10.

Til slutt noen få bemerkninger om hvordan vårt budsjettforslag for kalenderåret 1958 stiller seg i forhold til Myrselskapets budsjettforslag for inneværende år.

Det fremlagte budsjett lyder på kr. 325.000,00. Herav forutsettes dekket av egne midler kr. 73.000,00 eller ca. 22 % av det samlede budsjett. Dette er samme prosentlige andel som i fjor. Budsjettet for 1958 forutsetter en statsbevilgning, stor kr. 252.000,00, mens vi forrige år søkte om kr. 236.000,00.

Sammenlikner vi med det statsbidrag som er stilt til disposisjon — og anvist — i den nettopp avsluttede budsjettermin, altså 1956—57, nemlig tilsammen kr. 213.000,00, blir økningen kr. 39.000,00. Statstilskuddet fordeler seg med kr. 90.000,00 fra landbrukskontoret, kr. 73.000,00 fra skogkontoret og kr. 50.000,00 fra jordkontoret. For budsjetterminen 1958—59 bør følgelig hver enkelt av disse poster økes en del.

*Konklusjon:*

Det norske myrselskaps styre tillater seg herved ærbødigst å søke det ærede Landbruksdepartement om et ordinært statsbidrag for kommende budsjettermin

*stort kr. 252.000,00*

til selskapets virksomhet.



Likelydende søknader sendes i år — som tidligere — både til Landbruksdepartementets landbrukskontor og skogkontor.

Fremlagt og vedtatt på styremøte den 30. august 1957.

## DET NORSKE MYRSELSKAP

*Knut Vethe.*  
(sign.)

*Aasulv Løddesøl.*  
(sign.)

## Bilag 1.

**Forslag til budsjett for Det norske myrselskap  
for kalenderåret 1958.**

## Utgifter:

## A. Hovedkontoret:

1. Lønninger .....	kr.	54.634,00
2. Torvteknisk konsulent .....	»	16.832,00
3. Diverse torvtekniske forsøk, demonstrasjoner o. l. (inklusive reiseutgifter) .....	»	7.000,00
4. Møter m. v. ....	»	1.500,00
5. Tidsskriftet .....	»	7.000,00
6. Kontorutgifter og revisjon .....	»	8.600,00
7. Bibliotek og trykksaker .....	»	500,00
8. Analyser .....	»	300,00
9. Depotavgift .....	»	550,00
10. Myrundersøkelser og myrinventering:		
Lønninger til 2 mann .....	kr.	33.034,00
Reiseutgifter og håndtlangerhjelp for 2 mann .....	»	12.000,00
Kjemiske og botaniske analyser ....	»	400,00
		<hr/>
	»	45.434,00
11. Brenntorvdriften og jordvern- arbeidet i kystbygdene:		
Lønninger, 2 konsulenter .....	kr.	41.679,00
Reiseutgifter m. v. for 2 mann .....	»	12.000,00
Kontorutgifter, distriktskonsulentene	»	2.500,00
Kjemiske analyser .....	»	300,00
		<hr/>
	»	56.479,00
12. Diverse utgifter (torvstatistikk, bildemateriell o. l.)	»	771,00
		<hr/>
	<b>Overføres</b>	<b>kr. 199.600,00</b>

	Overført	kr. 199.600,00
B. <i>Torvskolen i Våler:</i>		
13. Grunnavgifter, assurance, vedlikehold m. v. .... »		1.500,00
C. <i>Forsøksstasjonen på Mæresmyra:</i>		
14. Funksjonærlønninger .....	kr.	40.600,00
15. Driftsutgifter (jfr. bilag 2) .....	»	76.800,00
16. Andre utgifter (jfr. bilag 2) .....	»	6.500,00
		<hr/>
		» 123.900,00
		<hr/>
	Tilsammen	kr. 325.000,00
		<hr/>

## Inntekter:

1. Medlemskontingent .....	kr.	4.000,00	
2. Renter av legater til fri disposisjon »		13.200,00	
3. Renter av legater til fremme av myr- dyrkingen .....	»	2.200,00	
4. Inntekter av tidsskriftet .....	»	3.600,00	
5. Inntekter ved Torvskolen i Våler (forpaktingsavgifter m. v.) .....	»	3.000,00	
6. Inntekter ved forsøksstasjonen på Mæresmyra .....	»	30.000,00	
7. Husleie på Mæresmyra .....	»	2.000,00	
8. Private bidrag .....	»»	5.000,00	
9. Distriktsbidrag og diverse refusjoner vedk. myrundersøkelser og myrinven- tering .....	»	10.000,00	
		<hr/>	kr. 73.000,00
10. Statsbidrag .....			» 252.000,00
			<hr/>
	Tilsammen		kr. 325.000,00
			<hr/>

## Bilag 2.

**Forslag til budsjett for Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra og spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter omkring i landet for kalenderåret 1958.**

## Driftsutgifter:

1. Forsøk og gårdsdrift .....	kr.	53.000,00	
2. Spredte forsøks- og demonstrasjons- felter .....	»	5.000,00	
3. Analyser .....	»	1.400,00	
4. Trygding, kontorhold, avgifter og litteratur .....	»	5.500,00	
5. Faglig hjelp og kontorhjelp .....	»	5.000,00	
6. Vedlikeholdsutgifter .....	»	6.500,00	
7. Særtrykk av meldinger .....	»	400,00	
		<hr/>	kr. 76.800,00

Overført kr. 76.800,00

## Andre utgifter:

1. Grunnforbedringer og nydyrking ..	kr.	500,00	
2. Maskiner, redskaper og inventar ..	»	2.500,00	
3. Diverse innredning til vaskerom for arbeiderne og et kontorrom ved for- søksstasjonen .....	»	2.500,00	
4. Septiktank ved styrerboligen .....	»	1.000,00	
			» 6.500,00
			<hr/>
		Sum	kr. 83.300,00
			<hr/>

## Inntekter:

Salg av produkter ved forsøksstasjonen ..... kr. 30.000,00

*Merknader til forslaget.*

Postene 1, 2, 3, 5 og 7 er oppført med de samme beløp som i inneværende år. Til post 5 vil jeg bare få lov å vise til de motiveringer som er gitt gjentagende ganger i tidligere budsjettforslag, så det skulle ikke være nødvendig å nevne de. Postene 4 og 6 er økt med kr. 500,00 hver, da postene viser økning fra tidligere regnskap.

## Andre utgifter:

Nydyrking og grunnforbedringer er satt ned med kr. 500,00. Det aller meste av jorda er nå grøftet for 2. gang, en del for 3. gang. Det vil ellers alltid være nødvendig med utbedringer av grøftesystemer. Det foreslås innkjøpt ny høyheis eller høyblåse. Den gamle heis er mye slitt. Et arkivskap ønskes også innkjøpt. Det er oppført beløp til innredning av et vaskerom for arbeiderne i det eldste våningshus, og til et lite kontorrom i samme bygning. Det er også oppført et beløp til septiktank ved styrerboligen. Dette er helt nødvendig, da det vil gå lang tid før annet kloakkanlegg kan bli realisert i området ved Mære st.

## Inntekter:

Salg av produkter er oppført med kr. 30.000,00, en økning på kr. 5.000,00 fra inneværende år. Refusjoner for forsøk er strøket, da forsøk som vi tidligere har fått refundert utgiftene til, for fremtiden ikke kan bli refundert.

## Forsøkene m. v. i 1957.

I 1957 var det ved forsøksstasjonen anlagt følgende forsøksfelter:

- Sort- og stammeforsøk:  
8 i eng, 3 i poteter, 3 i neper og 1 i følgende vekster: havre, bygg,

- grønnfôr, gulrot, hodekål, i alt 19 felter. Dessuten små prøvefelter av salat, raudbeter og purre.
2. Kalking og jordforbedring:  
3 kalkfelter, 10 kombinerte kalk- og gjødslingsfelter, 2 kombinerte kalk- og sandfelter, i alt 15 felter.
  3. Gjødslingsforsøk:  
9 i eng og 2 i korn, i alt 11 felter.
  4. Frøavl:  
2 felter.
  5. Omløpsforsøk:  
3 på grasmyr og 1 på mosemyr, i alt 4 felter.
  6. Grøftforsøk:  
1 på mosemyr.
  7. Ugrasbekjempelse:  
1 i eng og 1 i poteter, i alt 2 felter.
  8. Beiteforsøk:  
1 på grasmyr med ulik grøfteavstand.
  9. Mikronæringsforsøk:  
2 felter i eng.
  10. Dyrkingsforsøk:  
1 på mosemyr.
  11. Sammenlikning mellom avkastning på mosemyr og krattmyr:  
1 felt.
  12. Fornyning av plantebestandet i gammel eng:  
1 felt.
  13. Forsøk med forskjellig radavstand til bygg:  
1 felt.
  14. Planteforedling:  
1 felt i timotei.
- Av oversikten går fram at det er anlagt i alt 61 forsøksfelter av ymse slag.

*Spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter.*

Det vil fremgå av tabellen at det er lagt i alt 22 spredte felter. I Fiplingdal er engfeltet hos P. Kroken avsluttet, og det er lagt et nytt mikronæringsfelt hos Halfdan Nerdal. På Tramyra i Overhalla var vinteren hard med enga på myrjord. «Isbrann» hadde herjet meget sterkt, på enkelte bruk var all eng utgått. Det ble lagt et forsøk med ymse timoteistammer og seinrapp siste vår for å prøve stammenes vinterstyrke. På myrer i Vikna er det i vår lagt to felter med svovelgjødsling for om mulig å senke pH på kalkrik myr. Feltet som ble planlagt i Osen herred i 1956, er ennå ikke kommet i gang.

*Diverse.*

I bygningen der gårdskaren bor er det gjort et tilbygg på 3½ m i 1. etasje for størrhus, dusjrom og rom for grønnsaker. I tilbygget er

## Oversikt over spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter i 1957.

Forsøkssted	Sand- og kalk- felter	Gjøds- lings- felter	Mikro- nær- rings- felter	Andre for- søk	Sum	Feltstyrer
<b>Nordland fylke:</b>						
Fiplingdal .....	1		1	1	3	K. Arsund.
<b>Nord-Trøndelag fylke:</b>						
Tramyra, Overhalla .....	2		1		3	O. Klykken.
Fjellbygda, Kvam .....				1	1	R. Nordtug.
Vikna .....		2	5		7	A. Prestvik.
Aursjømyra, Verran .....				1	1	L. Kvaal.
<b>Sør-Trøndelag fylke:</b>						
Måmyr, Roan .....				1	1	A. Furuseth.
<b>Møre og Romsdal fylke:</b>						
Stavik, Fræna .....				1	1	R. Gjelsvik.
<b>Hedmark fylke:</b>						
Flendalen, Trysil .....		1			1	A. Vatnebryhn.
Slettåsfeltet, Trysil .....		1			1	A. Vatnebryhn.
Jenngårdsmyra, Vang al- menning .....				1	1	Blæstad små- bruksskole.
<b>Østfold fylke:</b>						
S. Måstad gård, Rødnes..	1	1			2	G. Jowall.
Sum	4	5	7	6	22	

ordnet nedgang til kjelleren i det gamle bygget. Arbeidet er ennu ikke ferdig, men håper på å få det alt vesentligste ferdig i løpet av høsten. En del andre forbedringer vedkommende husene mener vi å få utført i år. Av vedlikeholdsarbeid som er utført, skal nevnes at det er lagt ny takstein på en del av taket på styrerboligen, nytt papp-tak på kornburet, da det gamle var utett, og det er videre lagt ny låve-bru opp til treskelåven, og brua er forsynt med bærebjelker av jern-baneskinner. I styrerboligen er foretatt en del malingsarbeider. På gårdstunet ved forsøksstasjonen er utført plenarbeid, det gjenstår noe av dette. Det viser seg at mye jord må kjøres til for å få skikke-lige plener.

Av besøkende ved forsøksstasjonen har vi i år hatt en studie-gruppe på 36 personer fra Jämtlands läns hushollnings-selskap, Sverige, og 40 personer fra Solør og Odal Bonde-lags forsøksring. Den 11. august hadde jordbruksorganisasjo-

nen i Sparbu markdag, og i den anledning var også omvisning ved forsøksstasjonen, ca. 40 personer deltok i denne omvisningen. Elevene ved Mære landbrukskole har som vanlig hatt omvisning her.

Assistent T o r M. B r a t b e r g sluttet i stillingen den 31. oktober 1956, og som ny assistent ble ansatt sivilagronom R o l f C e l i u s fra Trondheim, han overtok stillingen fra 1. desember 1956.

I mai og juni måned foretok forsøkslederen reiser for tilsyn av forsøksfelter i Overhalla og Verran, og en reise til Røyrvik i anledning dyrking av en myr. Det er sannsynlig at på siste plassen vil bli lagt forsøksfelt senere. Forsøkslederen tok del i sommermøtet som R å d e t f o r j o r d b r u k s f o r s ø k hadde på Statens forsøksgård Møystad i tiden 5. til 7. juli.

Som vanlig er foretatt nedbør- og temperaturobservasjoner ved forsøksstasjonen, og tørrstoffanalyser av potet og neper blir utført her. Det er innkjøpt ny radsåmaskin for korn.

Mære, den 20. august 1957.

Det norske myrselskap

*Hans Hagerup.*

(sign.)

## DET NORSKE MYRSELSKAPS FORSØKSSTASJON PÅ MÆRESMYRA.

### 50-ÅRS MELDING 1907—1957.

*Av forsøksleiar Hans Hagerup.*

(Framhald frå hefte nr. 5.)

#### 6. Utgifter og inntekter.

Det ligg i saka sjølv at utgiftene til drifta av ein forsøksgard i jordbruk må koma til å vera større enn ved vanleg jordbruksdrift av same gard. Forsøka fører med seg oppdeling av jorda i felt og ruter som må stellast på eigen måte, og alt etter kva forsøk det gjeld, må det oppveging av gjødsel, kalk og frø til kvar einskild rute. Avlinga frå dei einskilte rutene må vegast serskilt, og alt det arbeid dette fører med seg, gjer at det krevst meir arbeid til forsøksarbeidet enn til vanleg gardsdrift.

I fig. 2 er framstilt grafisk eit oversyn over utgifter og inntekter pr. år ved forsøksstasjonen 1907—1956 (det er medeltalet av 5-års bolkar som er brukt i framstillinga). Søyla med og utan skravering viser kva utgiftene er gått til. Feltene utan skravering er utgifter til vedlikehald, kontorhald og investering i jorddyrking, hus og reiskaper og maskiner, med skravering gjeld forsøk og gardsdrift og spreidde forsøk. Dei fyrste åra er det ikkje store utgifter, men etter kvart som jord vart dyrka og hus vart bygd, stig utgiftene. Dei når ein